

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
18/1732-

Dato
26.okt 2018

Utfasing av uttak og bruk av torv – Oppdrag om å lage plan for utfasing av torv

Klima- og miljødepartementet viser til Miljødirektoratets oversendelse 31.01.2018 av direktoratets kunnskapsutredning om hvilke konsekvenser utfasing av uttak og bruk av torv i Norge vil ha for naturmangfold, klima, næring og forbrukere (Rapport M-951 2018).

Kunnskapsutredningen var en oppfølging av Meld.St.14 (2015-2016) Natur for livet der regjeringen varslet at den ville vurdere en konsekvensene av en utfasing av bruken av torv nærmere. I innstillingen til samme stortingsmelding sa Energi- og miljøkomiteen: *"Komiteen mener en plan for utfasing av torv er et viktig tiltak, og mener regjeringen må igangsette dette arbeidet snarest mulig, samtidig som det må arbeides fram gode og bærekraftige alternativer til torv som strukturmiddel i hagejord og til bruk i veksthus".*

Miljødirektoratets oversendte rapport viser at *"Konsekvensene av en utfasing vil være avhengig av innretning og sammensetning av virkemidlene, og hvor raskt en utfasing skal gjennomføres. De negative effektene på klima, naturmangfold og andre miljøverdier reduseres mer jo hurtigere utfasingen skjer, forutsatt at erstatningsproduktene ikke har større negativ effekt. For å sikre dette, tilpassing av dyrkingssystemer til erstatningsproduktene, og utvikling av nye produkter med egnede egenskaper kreves det tid. Det bør derfor lages en plan for hvordan videre utfasing av uttak og bruk av torv kan gjennomføres".*

Departementet mener det er grunnlag for å gå videre med å lage en plan for hvordan utfasing av bruken av torv i Norge kan gjennomføres, slik Miljødirektoratet foreslår i sin rapport.

Klima- og miljødepartementet gir derfor Miljødirektoratet i oppdrag å lage et forslag til plan for utfasing av bruken av torv til vekstmedier og jordforbedringsprodukter og andre produkter til private og i gartnerier og veksthus.

Utfasing av bruken av torv til private bør skje så snart som mulig og innen 2025, dersom det er mulig å utvikle kommersielt tilgjengelige erstatningsprodukter med tilstrekkelig kvalitet og mindre klima- og miljøbelastning innen den tiden. Dette betyr at det må utarbeides forslag til virkemidler for å fase ut bruken av torv, tilpasset forholdene i de ulike anvendelsesområdene. Kostnader og miljønytte må også inngå i en helhetsvurdering av mulige virkemidler. Tiltak for å merke jordproduktene bedre bør også inngå i planen.

Planen for utfasing av bruken av torv i gartnerindustrien bør i første omgang stimulere til forskning, utvikling og innovasjon for å få fram erstatningsprodukter som påvirker klima, naturmangfold og andre miljøverdier mindre. Utfasingen av torv i gartnerindustrien bør skje innen 2030, dersom det er mulig å utvikle kommersielt tilgjengelige erstatningsprodukter med tilstrekkelig kvalitet og mindre klima- og miljøbelastning innen den tiden. Planen skal lages i samarbeid med torv-, gartneri- og avfallsnæringene. Berørte etater med ansvar for det eksisterende virkemiddelapparatet for forskning, innovasjon og produktutvikling involveres ved behov.

I forbindelse med ekspertutvalget for grønn konkurransekraft laget mange bransjer såkalte "veikart" for hvordan de selv så for seg at de skulle utvikle seg for å bidra til og passe inn i et lavutslippssamfunn. Som oppstart av arbeidet med en plan for utfasing av torv ber vi Miljødirektoratet invitere bransjene til et møte om samarbeid om utvikling mot et lavutslippssamfunn der produktene har mindre klima- og miljøpåvirkning enn i dag. Deltakelse fra politisk ledelse i departementet kan være aktuelt i et slikt møte.

Dersom det viser seg at det ikke er realistisk å fase ut bruken av torv innen de angitte tidspunktene, bør planen beskrive et utviklingsforløp bestående av forskning og produktutvikling og en alternativ sluttdato for utfasing.

Frist for ferdigstilling og oversendelse av planforslaget til Klima- og miljødepartementet settes til 1. desember 2019.

Are Lindegard (e.f.)
prosjektleder

Irene Lindblad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Landbruks- og matdepartementet

Landbruksdirektoratet
Norges Forskningsråd
Innovasjon Norge
Norske Torv og Jordprodusenters bransjeforbund